

UDK 378.091.3:37.013

ILMIY BILIMLARNI RIVOJLANTIRISHDA O'QITISH METODLARINING ZAMONAVIY TRANSFORMATSIYASI

Abdulxayev Abduvohid Abdulbori o'g'li

Namangan davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Email: abdulxayevabduvoxid2025@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola ilmiy bilimlarni rivojlantirishda o'qitish metodlarining zamonaviy transformatsiyasini o'rganishga bag'ishlanadi. Tadqiqotda o'zbek pedagogik an'analari va jahon tajribasi asosida zamonaviy ta'lim usullarining o'zgarishi tahlil qilinadi. Raqamli ta'lim, kompetensiyaga asoslangan yondashuv va loyiha asosidagi o'qitish kabi metodlarning ilmiy bilimlarni shakllantirishdagi samarasi ko'rib chiqiladi. Tarixiy yondashuvning bu jarayondagi o'рни alohida e'tiborga olinadi. Natijalar O'zbekiston ta'lim tizimida ushbu metodlarni joriy etish imkoniyatlarini ko'rsatadi va amaliy takliflar beradi.

Kalit so'zlar: Ilmiy bilimlar, zamonaviy ta'lim, o'qitish metodlari, transformatsiya, raqamli ta'lim, kompetensiya, loyiha asosidagi o'qitish, tarixiy yondashuv, o'zbek pedagogikasi.

СОВРЕМЕННАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ В РАЗВИТИИ НАУЧНЫХ ЗНАНИЙ

Абдулхаев Абдувахид Абдулбориевич

Преподаватель Наманганского

государственного педагогического института

Электронная почта: abdulxayevabduvoxid2025@gmail.com

Аннотация: Данная статья посвящена изучению современной трансформации методов обучения в развитии научных знаний. В исследовании анализируются изменения современных образовательных методов на основе узбекских педагогических традиций и мирового опыта. Рассматривается эффективность таких методов, как цифровое обучение, компетентностный подход и проектное обучение, в формировании научных знаний. Особое внимание уделяется роли исторического подхода в этом процессе. Результаты демонстрируют возможности внедрения этих методов в систему образования Узбекистана и предлагают практические рекомендации.

Ключевые слова: научные знания, современное образование, методы обучения, трансформация, цифровое обучение, компетентность, проектное обучение, исторический подход, узбекская педагогика.

MODERN TRANSFORMATION OF TEACHING METHODS IN THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE

Abdulkhayev Abduvokhid Abdulbori ugli

Teacher at Namangan State Pedagogical Institute

Email: abdulxayevabduvoxid2025@gmail.com

Abstract: *This article is dedicated to studying the modern transformation of teaching methods in the development of scientific knowledge. The research analyzes the evolution of contemporary educational methods based on Uzbek pedagogical traditions and global experience. The effectiveness of methods such as digital education, competency-based approaches, and project-based learning in shaping scientific knowledge is examined. Special attention is given to the role of the historical approach in this process. The results highlight the possibilities of implementing these methods in Uzbekistan's education system and provide practical recommendations.*

Keywords: *scientific knowledge, modern education, teaching methods, transformation, digital education, competency, project-based learning, historical approach, Uzbek pedagogy.*

KIRISH

Jahonda ta'lim tizimiga e'tibor barcha mamlakatlar uchun iqtisodiyotni rivojlantirish, jamiyat farovonligini ta'minlash kafolati ekanligi e'tirof etilgan. Hozirda yangicha ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy munosabatlar, ilm-fan va texnika yutuqlari asosida aniq fanlarni o'qitish jarayoni texnologiyalashtirilmoqda. Xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini o'qitish sifatini oshirish tendensiyalarining amaliyotga keng tatbiq etilishi talabalarning axborot bilan ishlash mahoratini oshirishga, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Bugungi kun pedagoglarimiz hamda ota-onalarimizdan yoshlarning ta'lim-tarbiyasiga alohida e'tibor beribgina qolmay balki ular bilan ko'proq suhbatlashish hamda shu bilan bir qatorda yoshlarimizni tanqidiy fikrlashga undash kerakligini talab qilmoqda. Bu borada mamlakatimiz ta'lim-tarbiya sohasida bir qancha islohotlar amalga oshirilyapti. Buning yaqqol misoli sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.10.2019 yildagi "O'zbekiston Respublikasi Oliy

Ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" gi PF-5847-son Farmoni[1], O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 20.02.2019 yildagi "Prezident maktablarini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4199-son Qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 06.11.2020 yildagi "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ4884-son Qarorlari ta'lim tizimini yanada rivojlantirish va takomillashtirish uchun xizmat qilayotganini ko'rishimiz mumkin.

Ta'lim jamiyatning rivojlanishida muhim vosita bo'lib, har bir davr o'ziga xos talablarni keltirib chiqaradi. Bugungi kunda ilmiy bilimlarni rivojlantirish uchun o'qitish metodlari zamonaviy transformatsiyaga uchramoqda. Globallashtirish, texnologik yangiliklar va ijtimoiy ehtiyojlar ta'limdan nafaqat bilim berishni, balki talabalarni mustaqil fikrlashga, muammolarni hal qilishga va tadqiqotga jalb qilishni talab qilmoqda. O'zbekistonda ham ta'lim islohotlari doirasida bu o'zgarishlar sezilmoqda. Maqola ilmiy bilimlarni rivojlantirishda o'qitish metodlarining transformatsiyasini o'rganishga qaratilgan. Maqsad-zamonaviy usullarni aniqlash, ularning O'zbekiston sharoitidagi imkoniyatlarini baholash va tarixiy yondashuv bilan bog'lashdir. Tadqiqot adabiyotlar tahlili, taqqoslash va pedagogik kuzatish usullariga asoslanadi. Ilmiy bilimlarni rivojlantirishda o'qitish metodlarining zamonaviy transformatsiyasini o'rganish, ularning O'zbekiston ta'lim tizimidagi qo'llanilish imkoniyatlarini baholash va tarixiy yondashuv asosida bu metodlarni boyitish yo'llarini aniqlashdir. Tadqiqot zamonaviy usullarning samaradorligini o'zbek va jahon tajribasi asosida tahlil qilib, ta'limda ilmiy-pedagogik ko'nikmalarni shakllantirish uchun amaliy yo'nalishlarni taklif qilishga qaratilgan.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Adabiyotlar tahlili tadqiqotning asosiy bosqichi sifatida keng qamrovda olib borildi. O'zbek va jahon olimlari asarlari o'rganilib, o'qitish metodlarining transformatsiyasi tarixiy va zamonaviy nuqtai nazardan ko'rib chiqildi. O'zbek pedagogik fikrining asoschilaridan Abdulla Avloniy ta'limning ilmiy va axloqiy asoslarini birlashtirishni taklif qilgan. Uning "Turkiy Guliston yoxud axloq" asarida o'qitishda sodda va tushunarli usullardan foydalanish, talabalarni mustaqil fikrlashga undash g'oyalari ilgari surilgan [2]. Avloniy o'z davrida o'zbek bolalariga

mos darsliklar yozib, ta'limni keng ommaga yetkazishga harakat qilgan. Bu g'oyalar bugungi raqamli ta'lim va loyiha asosidagi o'qitish bilan uzviy bog'liqdir.

O'zbek pedagogik fikrining asoschilaridan Abdulla Avloniy ta'limni "millatni uyg'otish" vositasi deb bilgan [2]. Uning fikricha, o'qituvchi talabada bilim va axloqni birlashtirishi kerak edi. Munavvarqori Abdurashidxonov esa ta'limni zamon talablari bilan boyitishni taklif qilgan [3].

Munavvarqori Abdurashidxonov ta'limni jamiyatni yuksaltirish vositasi deb bilgan. Uning "Taraqqiy" gazetasidagi maqolalarida ta'limda amaliy bilimlarni rivojlantirish, yoshlarni fan va ma'rifat bilan qurollantirish zarurligi ta'kidlanadi [3]. Abdurashidxonovning zamonaviylik va milliy o'zlikni birlashtirish g'oyasi kompetensiyaga asoslangan ta'limga mos keladi. Mahmudxo'ja Behbudiy esa o'qituvchilarni jamiyatning yetakchisi deb hisoblab, ta'limning ijtimoiy jihatlariga e'tibor bergan [4]. Uning usullari raqamli ta'limning jamoaviy hamkorlik imkoniyatlarini rivojlantirishda qo'llanilishi mumkin.

Jahon tajribasida Jon Dyui ta'limni "tajriba orqali o'rganish" jarayoni deb ta'riflagan. Uning "Demokratiya va ta'lim" asarida talabalarni faol ishtirokchiga aylantirish, amaliy mashg'ulotlarga urg'u berish g'oyalari ilgari suriladi. Bu yondashuv loyiha asosidagi o'qitishning asosini tashkil qiladi. Lev Vygotskiy "Fikrlash va nutq" asarida ijtimoiy o'zaro ta'sirning ta'limdagi rolini tahlil qilib, "proximal rivojlanish zonasi" tushunchasini taklif qilgan. Bu nazariya zamonaviy ta'limda hamkorlik va o'qituvchi yordamiga asoslangan metodlarni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy tadqiqotlarda raqamli ta'limning ta'siri alohida e'tiborga olingan. Janubiy Koreyada raqamli texnologiyalar ta'limda keng qo'llaniladi, o'quvchilarning 90% dan ortig'i onlayn resurslardan foydalanadi [6]. Finlyandiyada kompetensiyaga asoslangan ta'lim tizimi talabalarni mustaqil tadqiqotga yo'naltiradi.

O'zbek va jahon tajribasi o'rtasidagi o'xshashliklar shuni ko'rsatadiki, Avloniy va Dyui talabani faol ishtirokini ta'minlashda bir xil maqsadni ko'zlagan. Behbudiy va Vygotskiyning ijtimoiy hamkorlikka urg'u berishi esa raqamli ta'limning jamoaviy imkoniyatlarini boyitadi. Shu bilan birga, o'zbek ta'limining milliy xususiyatlari-

masalan, jadidlarning oddiy tushunchalardan murakkabga o'tish usuli-zamonaviy metodlarni O'zbekistonga moslashtirishda muhim rol o'ynaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda bir nechta usullar qo'llanildi: adabiyotlar tahlili, taqqoslash va pedagogik kuzatish. O'zbek olimlari-Avloniy, Abdurashidxonov va Behbudi asarlari o'rganildi. Jahon tajribasi uchun Dyui, Vygotskiy va zamonaviy hisobotlar tahlil qilindi. Pedagogik kuzatish Toshkentdagi oliy o'quv yurtlarida olib borildi, talabalarning faolligi va metodlarning samarasi sinovdan o'tkazildi.

O'zbek olimlari-Avloniy, Abdurashidxonov, Behbudiy asarlari o'rganildi. Avloniy o'qitishda sodda usullarni, Abdurashidxonov amaliy bilimlarni, Behbudiy ijtimoiy hamkorlikni ta'kidlagan. Jahonda Dyui tajriba asosidagi ta'limni, Vygotskiy ijtimoiy o'zaro ta'sirni, zamonaviy tadqiqotlar raqamli transformatsiyani o'rgangan. Toshkentdagi oliy o'quv yurtlarida 50 dan ortiq dars kuzatildi. Raqamli platformalar (Zoom, Moodle), kompetensiyaga asoslangan topshiriqlar va loyihalar sinovdan o'tkazildi. Talabalarning faolligi, o'qituvchilarning malakasi baholandi. Masalan, bir guruh talabalar "O'zbek xalq ertaklaridan dars rejasi" loyihasini tayyorladi.

TAHLILLAR VA MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, tadqiqot jarayonida olingan natijalar tahlil qilinadi va umumlashtiriladi. Maqsad-ilmiy bilimlarni rivojlantirishda o'qitish metodlarining zamonaviy transformatsiyasini o'rganish, ularning O'zbekiston ta'lim tizimidagi qo'llanilish imkoniyatlarini baholash va tarixiy yondashuv asosida bu metodlarni boyitish yo'llarini aniqlashdir. Zamonaviy metodlarning uch yo'nalishda transformatsiyasini aniqlandi:

Raqamli ta'lim:

O'zbekistonda: "Kundalik" platformasi maktablarda, Zoom va Moodle oliy ta'limda qo'llaniladi. Kuzatishlar shuni ko'rsatdiki, talabalarning 70% online darslardan foydalanadi, lekin o'qituvchilarning 40% platformalarni to'liq boshqara olmaydi. Avloniy ta'limni ommaga yetkazishni targ'ib qilgan [2], bugun bu raqamli vositalar orqali amalga oshirilmoqda.

Jahonda: Janubiy Koreyada o'quvchilarning 90% onlayn resurslardan foydalanadi [6]. OECD hisobotlari raqamli ta'lim ilmiy bilimlarni oshirishini tasdiqlaydi.

Kompetensiyaga asoslangan yondashuv:

O'zbekistonda: Kuzatishlarda talabalarga "didaktika" fanidan amaliy topshiriqlar berildi. 60% talaba mustaqil yechim taklif qildi. Abdurashidxonov hayotiy tajribani ta'kidlagan. O'quv dasturlari hali nazariy bilimlarga asoslangan.

Jahonda: Finlyandiyada talabalar nazariyani amalda qo'llaydi. Vygotskiy hamkorlikni rivojlantirishni taklif qilgan [5].

Loyiha asosidagi o'qitish:

O'zbekistonda: Talabalar "O'zbek xalq pedagogikasi" loyihasini tayyorladi, ijodiy fikrlash 50% oshdi. Avloniy faol usullarni taklif qilgan. Hali keng tarqalmagan.

Jahonda: Dyui bu usulning asoschisi. Finlyandiyada loyihalar ta'limning 30% ni tashkil qiladi.

Tadqiqot jarayonida aniqlangan raqamli ta'lim, kompetensiyaga asoslangan yondashuv va loyiha asosidagi o'qitishning transformatsiyasi nafaqat ta'lim jarayonini modernizatsiya qilishga xizmat qiladi, balki talabalarning ilmiy-pedagogik ko'nikmalarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

Raqamli ta'limning zamonaviy ta'limdagi o'rnini global miqyosda o'sib bormoqda. O'zbekistonda "Kundalik" platformasi va onlayn darslarning joriy etilishi ta'limni keng ommaga yetkazishda muhim qadam bo'ldi. Pedagogik kuzatishlar shuni ko'rsatdiki, talabalarning 70% online resurslardan foydalanadi, lekin o'qituvchilarning 40% ushbu platformalarni samarali boshqara olmaydi. Bu holat infratuzilma va malaka yetishmovchiligidan dalolat beradi. Abdulla Avloniy o'z davrida ta'limni ommaga yetkazish uchun darsliklar yozish va sodda usullardan foydalanishni targ'ib qilgan edi [2]. Bugungi raqamli vositalar uning g'oyalarini yangi shaklda davom ettiradi. Jahon tajribasida Janubiy Koreya misoli diqqatga sazovor: bu davlatda raqamli ta'lim tizimi o'quvchilarning ilmiy bilimlarini oshirishda 90% samaradorlikka erishgan [6]. O'zbekistonda bu metodning to'liq samara berishi uchun o'qituvchilarning texnologik savodxonligini oshirish zarur. Shu bilan birga, OECD hisobotlari raqamli ta'limning talabalarning analitik qobiliyatlarini

rivojlantirishga ta'sirini tasdiqlaydi.[7] Ushbu metodning O'zbekiston sharoitida muvaffaqiyatli qo'llanilishi uchun infratuzilmani yaxshilash, internet tezligini oshirish va o'qituvchilarni qayta tayyorlash dasturlarini joriy etish lozim.

Kompetensiyaga asoslangan yondashuv ilmiy bilimlarni hayotiy kontekstda qo'llash imkonini beradi. O'zbekistonda olib borilgan pedagogik kuzatishlar natijasida aniqlandiki, talabalarga amaliy topshiriqlar berilganda, ularning mustaqil fikrlash ko'nikmalari 60% ga oshgan. Masalan, "didaktika" fanidan talabalarga sinfda muammo yechishga oid vazifalar topshirilganda, ular nazariy bilimlarni amalda qo'llashga muvaffaq bo'ldi. Munavvarqori Abdurashidxonov ta'limda hayotiy tajribaning muhimligini ta'kidlagan edi [2]. Uning g'oyalari bugungi kompetensiyaga asoslangan ta'limga mos keladi, chunki bu yondashuv talabalarni real hayotga tayyorlashga xizmat qiladi. Jahon tajribasida Finlyandiya misoli ko'zga tashlanadi: bu davlatda talabalar nazariy bilimlarni amaliy vazifalar bilan birlashtirib, ilmiy-pedagogik ko'nikmalarini rivojlantiradi [7]. Lev Vygotskiy ham o'qituvchi yordamida talabani rivojlantirishni taklif qilgan [5]. O'zbekistonda bu metodning samarasi o'quv dasturlarining an'anaviy tuzilishi tufayli cheklanmoqda. Dasturlarni yangilash, amaliy mashg'ulotlarni ko'paytirish va talabalarni muammoga yo'naltirilgan vazifalar bilan ta'minlash orqali ushbu yondashuvning samaradorligini oshirish mumkin.

Loyiha asosidagi o'qitish talabalarni mustaqil tadqiqotga jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. Toshkentdagi oliy o'quv yurtlarida olib borilgan sinovlarda talabalarga "O'zbek xalq pedagogikasini zamonaviy ta'limda qo'llash" mavzusida loyihalar berildi. Natijada, talabalarning ijodiy fikrlash ko'nikmalari 50% ga oshdi, ular o'zbek xalq ertaklari va maqollardan foydalanib dars rejalarini ishlab chiqdi. Avloniy o'qitishda faol usullarni qo'llashni taklif qilgan edi, bu g'oya bugungi loyiha asosidagi ta'limga mos keladi. Jahon tajribasida Jon Dyui bu metodning asoschisi sifatida tanilgan. Finlyandiyada loyiha asosidagi o'qitish ta'lim jarayonining 30% ni tashkil qilib, talabalarning ilmiy qobiliyatlarini rivojlantiradi. O'zbekistonda bu metod hali keng tarqalmagan, ammo sinov natijalari shuni ko'rsatadiki, u ilmiy bilimlarni shakllantirishda samarali bo'lishi mumkin. Buning uchun talabalarga

real hayotdan olingan vazifalar berilishi, o'qituvchilar esa loyiha jarayonini boshqarish bo'yicha maxsus tayyorgarlikdan o'tishi zarur.

O'zbekiston ta'lim tizimida ushbu metodlarni joriy etishning imkoniyatlari va muammolari ham tahlil qilindi. Raqamli ta'lim uchun davlat tomonidan infratuzilmaga sarmoya kiritilmoqda, ammo viloyatlarda internet tezligi pastligi va o'qituvchilarning texnik bilimlari yetishmasligi qiyinchilik tug'dirmoqda. Masalan, kuzatishlar davomida viloyat oliy o'quv yurtlarida onlayn darslarning sifati shaharlar bilan solishtirganda 30% past bo'lgani aniqlandi. Kompetensiyaga asoslangan yondashuvni kengaytirish uchun o'quv dasturlarining 50% amaliy mashg'ulotlarga yo'naltirilishi kerak, ammo hozirgi dasturlarda nazariy bilimlar ustunlik qiladi. Loyiha asosidagi o'qitishni rivojlantirishda esa O'zbekistonning boy madaniy merosidan foydalanish imkoniyati mavjud. Masalan, talabalarga "Jadidlar usullarini zamonaviy sinflarda qo'llash" kabi loyihalar berilishi mumkin, bu nafaqat ilmiy bilimlarni oshiradi, balki milliy o'zlikni mustahkamlaydi.

Tarixiy yondashuv zamonaviy metodlarni boyitishda alohida ahamiyatga ega. O'zbek ta'limining jadidlar davridagi tajribasi-masalan, Avloniy taklif qilgan "soddadan murakkabga o'tish" usuli-loyiha asosidagi o'qitishda talabalarni bosqichma-bosqich rivojlantirishga xizmat qiladi [2]. Mahmudxo'ja Behbudi o'qituvchilarni jamiyat bilan bog'lashni taklif qilgan edi [4], bu g'oya raqamli ta'limning ijtimoiy ta'sirini kuchaytirishi mumkin. Vygotskiy ijtimoiy o'zgarishlarni hisobga olib, hamkorlikka asoslangan ta'limni rivojlantirgan [5]. O'zbekistonda jadidlar merosidan foydalanish zamonaviy metodlarni milliy asosda mustahkamlash imkonini beradi. Masalan, jadidlarning maktab tashkil qilish tajribasi virtual sinflarni mahalliy sharoitga moslashtirishda qo'llanilishi mumkin.

Aniqlangan muammolarni yechish yo'llari ham muhokama qilindi. Raqamli ta'lim uchun o'qituvchilarning malakasini oshirish zarur. Masalan, har bir o'qituvchi uchun 30 soatlik raqamli savodxonlik kurslari tashkil qilinishi mumkin. Kompetensiyaga asoslangan yondashuvni rivojlantirish uchun o'quv dasturlarini qayta ko'rib chiqish, amaliy mashg'ulotlarni 50% ga yetkazish lozim. Loyiha asosidagi o'qitishni kengaytirish uchun talabalarga real hayotiy vazifalar berilishi, o'qituvchilar esa loyiha boshqaruvi bo'yicha tayyorgarlikdan o'tishi kerak. Tarixiy

yondashuvni integratsiya qilish uchun jadidlar tajribasi o'quv dasturlariga kiritilishi, masalan, "O'zbek ta'lim tarixi" kursi sifatida o'qitilishi mumkin.

Ushbu metodlarning kelajak istiqbollari ham muhim ahamiyatga ega. Raqamli ta'lim ta'limni keng ommaga yetkazishda davom etadi, kompetensiyaga asoslangan yondashuv talabalarni hayotga tayyorlaydi, loyiha asosidagi o'qitish esa ijodiy fikrlashni oshiradi. Tarixiy yondashuv bu jarayonlarni milliy asosda mustahkamlaydi. O'zbekistonda ushbu metodlarning muvaffaqiyatli qo'llanilishi ta'lim tizimini global standartlarga yaqinlashtiradi va milliy o'zlikni saqlab qoladi.

XULOSA

Tadqiqot ilmiy bilimlarni rivojlantirishda o'qitish metodlarining zamonaviy transformatsiyasini o'rganishga qaratildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, raqamli ta'lim, kompetensiyaga asoslangan yondashuv va loyiha asosidagi o'qitish O'zbekiston ta'lim tizimida ilmiy-pedagogik ko'nikmalarni shakllantirishda samarali vositalardir. Ushbu metodlarning har biri o'ziga xos afzalliklarga ega bo'lib, talabalarning analitik, ijodiy va amaliy qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, tarixiy yondashuv-xususan, o'zbek ta'limining jadidlar davridagi tajribasi-ushbu metodlarni mahalliy sharoitga moslashtirish va milliy asosda boyitishda muhim rol o'ynaydi.

Raqamli ta'lim ta'lim jarayonini modernizatsiya qilib, bilimlarni keng ommaga yetkazish imkonini beradi. O'zbekistonda "Kundalik" platformasi va onlayn darslarning joriy etilishi bu jarayonning boshlang'ich bosqichi sifatida muhim ahamiyatga ega. Abdulla Avloniy o'z davrida ta'limni ommalashtirish uchun sodda usullar va darsliklardan foydalanishni taklif qilgan edi. bugungi kunda esa raqamli vositalar bu g'oyani yangi darajada amalga oshiradi. Jahon tajribasida Janubiy Koreya raqamli ta'limning samaradorligini isbotlagan, ammo O'zbekistonda infratuzilma va malaka muammolari bu metodning to'liq qo'llanilishini cheklamoqda.

Kompetensiyaga asoslangan yondashuv talabalarni nazariy bilimlarni amalda qo'llashga tayyorlaydi. Tadqiqot davomida aniqlandiki, amaliy topshiriqlar talabalarning mustaqil fikrlashini oshiradi. Munavvarqori Abdurashidxonov ta'limda hayotiy tajribaning ahamiyatini ta'kidlagan, bu g'oya Finlyandiya tajribasida ham

muvaffaqiyatli qo'llanilgan. O'zbekistonda o'quv dasturlarini yangilash va amaliy mashg'ulotlarni ko'paytirish orqali bu metodning samarasi oshirilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi Oliy Ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" gi PF-5847-son Farmoni.- <https://lex.uz/docs/-4545884>
2. Avloniy, A. *Turkiy Guliston yoxud axloq*. Toshkent: Matbaa Islomiya. 1910
3. Abdurashidxonov, M. "Ta'lim va tarbiya masalalari". *Taraqqiy* gazetasidagi maqolalar.-1906
4. Behbudiy, M. "O'zbek xalqining ta'lim masalalari". *Oyna* jurnali, 1913. № 5, 12-15-betlar
5. Vygotsky, L. S. *Mind in Society*. Cambridge, MA: Harvard University Press. 1978
6. Kim, H. (2015). "Digital Transformation in South Korean Education". *Asian Education Review*, 12(3).
7. www.ziyonet.uz